

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 06. listopada 2015 roku powódka Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego J. U. kwoty 2.792,52 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 21. października 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że zawarła umowę ubezpieczenia z Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. (Ubezpieczającym). Na podstawie tej umowy powódka, jako Ubezpieczyciel była zobowiązana wobec Ubezpieczającego do wypłaty odszkodowania w wypadku gdyby kontrahent U. opóźnił się z zapłatą za dostarczony towar. Pozwany, jako kontrahent Ubezpieczającego dokonał zakupu i odbioru od Ubezpieczającego towaru na podstawie faktury VAT (...), opiewającej na kwotę 2.792,52 zł i nie dokonał za niego zapłaty. Wobec nieuregulowania przez pozwanego należności, powód jako Ubezpieczyciel wypłacił Ubezpieczającemu stosowne odszkodowanie. Powód swoje roszczenie wywodzi z art. 828 k.c. Pomimo wezwania pozwanego do zapłaty, pozwany nie zapłacił żądanej kwoty, nie ustosunkowując się samego wezwania. (pozew, k. 2-5)

W dniu 19. listopada 2015 roku tut. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie o sygn. akt IX GNC 9795/15, uwzględniając powództwo w całości. (nakaz zapłaty, k. 45)

Sprzeciwem z dnia 14. stycznia 2016 roku pozwany J. U. zaskarżył powyższy nakaz zapłaty w całości oraz wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów procesu. Pozwany wskazał, że roszczenie powódki jest bezzasadne, ponieważ (...) sp. z o.o. w żaden sposób nie wystąpiła do pozwanego o dobrowolne uregulowanie należności z tytułu zawartej pomiędzy stronami umowy i nie dała mu możliwości wywiązania się z zobowiązania na drodze polubownej. Pozwany dodał, że pomimo trudnej sytuacji finansowej, zamierzał uregulować sporną należność i ustalić sposób jej spłaty indywidualnie, według swoich możliwości finansowych. W konsekwencji, w ocenie pozwanego wystąpienie przez (...) sp. z o.o. do powódki o wypłatę odszkodowania było przedwczesne oraz przedwczesne było przejście roszczenia Ubezpieczającego przeciwko pozwanemu na powódkę. (sprzeciw, k. 55-56)

W odpowiedzi na sprzeciw, powódka w piśmie z dnia 07. marca 2016 roku podtrzymała żądanie pozwu. Powódka wskazała, że pozwany w żaden sposób nie podjął próby spłaty należności, zarówno na rzecz pierwotnego wierzyciela, jak i na powódkę pomimo znacznego upływu czasu od powstania zobowiązania i upływu uzgodnionego terminu zapłaty, dlatego też powództwo nie jest przedwczesne. Ponadto dodała, że skierowała do pozwanego monit wskazując na przejście roszczenia już 28. października 2015 roku. (pismo procesowe, k. 66-68)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. (dalej zwana również (...) S.A. lub Ubezpieczyciel) zawarła z Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. (dalej zwana również (...) sp. z o.o. lub Ubezpieczający) umowę ubezpieczenia. Na jej podstawie Ubezpieczyciel zobowiązał się wobec Ubezpieczającego do wypłaty odszkodowania w przypadku, gdyby kontrahent Ubezpieczającego opóźnił się z zapłatą za dostarczony towar. Zgodnie z § 7 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia Należności Handlowych (dalej zwane OWU) wszystkie prawa Ubezpieczającego, do wysokości wypłaconego odszkodowania, w stosunku do klienta albo innej osoby trzeciej, wraz z ustanowionymi zabezpieczeniami, z chwilą zapłaty odszkodowania z mocy prawa przechodzą na Ubezpieczyciela. (okoliczności niesporne)

J. U., jako kontrahent (...) sp. z o.o. dokonał zakupu i odbioru towaru na podstawie faktury VAT (...), w której termin płatności został ustalony na dzień 1. maja 2015 roku. J. U. nie zapłacił za odebrany towar. (okoliczności niesporne)

W dniu 20. października 2015 roku (...) S.A. wypłaciła (...) sp. z o.o. odszkodowanie w wysokości 2.792,52 złotych na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia wobec nieuregulowania przez J. U. należności wynikającej z faktury VAT (...). (okoliczność niesporna)

W dniu 28. października 2015 roku (...) S.A. skierowała do J. U. monit, w którym poinformowała go, iż wobec wypłacenia (...) sp. z o.o. odszkodowania, roszczenie o zapłatę 2.792,52 złotych przeszło na nią jako Ubezpieczyciela. (...) S.A. wezwała J. U. do zapłaty powyższej kwoty w terminie 5 dni od dnia otrzymania pisma. (**dowód:** monit, k. 71-72)

W dniu 2. listopada 2015 roku (...) S.A. ponownie wezwała J. U. do zapłaty kwoty 2.792,52 złotych w terminie do 5. listopada 2015 roku. (**dowód:** wezwanie do zapłaty, k. 40-41)

J. U. nie spełnił powyższego świadczenia zarówno na rzecz (...) S.A., jak i (...) sp. z o.o. (okoliczność niesporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w przeważającej mierze na podstawie okoliczności niespornych między stronami, a zatem niewymagających prowadzenia postępowania dowodowego. Mogą one stanowić podstawę ustaleń faktycznych bez weryfikowania ich prawdziwości, jeśli ta nie wzbudza uzasadnionych podejrzeń. Nie wymagają bowiem dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości (art. 229 k.p.c.). Natomiast gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane (art. 230 k.p.c.).

W tym miejscu należy zauważyć, że pełnomocnik powódki słusznie zwrócił uwagę, że nieskuteczne jest zawarte w sprzeciwie ogólnikowe zaprzeczenie, w którym pozwany wskazał, że „przeczy wszelkim twierdzeniom pozwu, za wyjątkiem tych, wyraźnie przez niego przyznanych”. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9. lipca 2009 roku, sygn. akt III CSK, nie można odpowiadając na pozew twierdzić, że „przeczy się wszystkim faktom powołanym przez powoda, poza tymi, które wyraźnie się przyzna”. Fakty i dowody związane z konkretnymi okolicznościami, z którymi się pozwany nie zgadza, powinien on wskazać, jeśli ma to służyć obronie jego racji. Pozwany winien się ustosunkować do poszczególnych, kwestionowanych twierdzeń strony powodowej, a tego w sprawie nie uczynił. Podobnie się w tej kwestii wypowiada doktryna i orzecznictwo (por. wyrok SN z dnia 17 lutego 2004 r., sygn. akt III CZP 115/03, OSNC 2005, nr 5, poz. 77; wyrok SN z dnia 20 grudnia 2006 r., sygn. akt IV CSK 299/06).

W konsekwencji, Sąd uznał, że poza sporem pozostawały takie fakty jak: zawarcie przez powódkę i Ubezpieczającego umowy ubezpieczenia, jej treść, zakup przez pozwanego i odebranie od Ubezpieczającego towaru, nieuiszczenie za nie zapłaty, termin wymagalności roszczenia wynikający z faktury VAT, wypłata przez powódkę odszkodowania na rzecz Ubezpieczającego, nieuiszczenie przez pozwanego na rzecz powódki żądanego roszczenia. Okoliczności tych pozwany wprost nie zakwestionował, a pośrednio je przyznał wskazując, że miał wolę spełnienia świadczenia dochodzonego przez powódkę w miarę posiadanych możliwości finansowych. Sąd ustalił ponadto na podstawie przedłożonych przez powódkę dokumentów prywatnych – wezwania do zapłaty i monitu, że pozwany był przez powódkę dwukrotnie, bezskutecznie wzywany do uregulowania należności. Należy wskazać, że ustalenia Sądu dokonane w oparciu o okoliczności niesporne, i wyraźnie niezaprzeczone nie pozostawały w jakiegokolwiek sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym oraz znajdowały w nim potwierdzenie. Dokumenty, wydruki i ich kserokopie zgromadzone w sprawie nie były kwestionowane co do wiarygodności, treści bądź autentyczności przez żadną ze stron. Nie wzbudziły również wątpliwości Sądu. W konsekwencji, stanowiły pełnowartościowy materiał dowodowy.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z przesłuchania strony pozwanej. Należy wskazać, że pozwany wnosił o jego przesłuchanie na okoliczności związane z brakiem dania mu możliwości przez Ubezpieczającego uiszczenia należności na jego rzecz w sposób polubowny, co miało w jego ocenie wykazywać przedwczesność żądania pozwu. W ocenie Sądu okoliczności te nie mają dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy żadnego znaczenia, a wymaga podkreślenia, że stosownie do treści przepisu art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Pozwany nie twierdził, że doszedł czy to z powódką czy z Ubezpieczającym do jakichkolwiek wiążących ustaleń w zakresie spłaty zadłużenia, przykładowo przez zawarcie ugody pozasądowej, nowacji (art. 506 k.c.) albo datio in solutum (art. 453 k.c.), co mogłoby mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. W przypadku twierdzenia przez pozwanego, że do ugodowego zakończenia sporu nie doszło, wykazywanie tej negatywnej okoliczności za pomocą dowodów nie miało żadnego znaczenia dla niniejszej sprawy, dlatego wniosek pozwanego o jego przesłuchanie w charakterze strony, nie zasługiwał na uwzględnienie, jako dotyczący okoliczności nieistotnych dla

rozstrzygnięcia. Innymi słowy nawet wykazanie przez pozwanego okoliczności objętych tezą dowodową nie zmieniłoby rozstrzygnięcia zapadłego w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że podstawę prawną roszczenia powódki stanowił przepis art. 828 § 1 in principio k.c., zgodnie z którym jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Przepis ten reguluje szczególnie wypadek wstąpienia osoby trzeciej w prawa wierzyciela (art. 518 § 1 pkt 4 k.c.). Jeżeli więc strony nie postanowiły inaczej w umowie ubezpieczenia, ubezpieczyciel nabywa wierzytelność o zapłatę odszkodowania wobec osoby odpowiedzialnej za szkodę do wysokości wypłaconego odszkodowania. Oznacza to, że w takim zakresie osoba odpowiedzialna za szkodę nie jest już zobowiązana świadczyć na rzecz poszkodowanego, lecz na rzecz ubezpieczyciela. Do przejścia wierzytelności na ubezpieczyciela wystarczy sama wypłata odszkodowania (por. W. Dubis, [w:] Gniewek, Machnikowski, Komentarz 2013, art. 828, Nb 1), a zatem jedynie zdarzenie prawne, nie noszące cech oświadczenia woli. Ubezpieczyciel nabywa roszczenia o takich samych cechach, jak to, które przysługiwało ubezpieczającemu lub ubezpieczonemu (tak, jak się wydaje, wyr. SN z 15.1.2010 r., I CSK 166/09, OSNC 2010, Nr 9, poz. 122). Do wstąpienia osoby trzeciej w prawa wierzyciela, a zatem także do przypadku uregulowanego komentowanym przepisem, odpowiednio stosować się będzie przepisy k.c. o cesji wierzytelności (J. Mojak, [w:] Pietrzykowski, KC. Komentarz 2015, Nb 16).

Jak zostało ustalone przez Sąd, powódka zawarła z Ubezpieczającym - (...) sp. z o.o. umowę ubezpieczenia, na podstawie której powódka zobowiązała się wobec Ubezpieczającego do wypłaty odszkodowania w przypadku, gdyby kontrahent Ubezpieczającego opóźnił się z zapłatą za dostarczony towar. Strony ponadto ustaliły, że wszystkie prawa Ubezpieczającego, do wysokości wypłaconego odszkodowania, w stosunku do klienta albo innej osoby trzeciej, wraz z ustanowionymi zabezpieczeniami, z chwilą zapłaty odszkodowania z mocy prawa przechodzą na Ubezpieczyciela (§ 7 OWU). Oznacza to, że strony umowy ubezpieczenia nie zmieniły dyspozytywnego przepisu art. 828 k.c., powielając w istocie jego treść.

Następnie należy wskazać, że pozwany nie zakwestionował okoliczności nabycia od Ubezpieczającego - (...) sp. z o.o. towaru stwierdzonego fakturą VAT (...) oraz nieuiszczenia ceny za ten towar, co z kolei doprowadziło do wypłaty przez powódkę na rzecz (...) sp. z o.o. odszkodowania w wysokości dochodzonej pozwem, tj. 2.792,52 zł. W konsekwencji, na podstawie przepisu art. 828 § 1 k.c. oraz § 7 OWU, z dniem wypłaty odszkodowania, tj. 20. października 2015 roku na powódkę przeszło roszczenie przeciwko pozwanemu w wysokości wypłaconego odszkodowania, tj. 2.792,52 zł.

W tym miejscu należy ponownie wskazać, że zarzuty pozwanego podniesione w sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty nie miały żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. W ocenie pozwanego powództwo jest bezzasadne, ponieważ (...) sp. z o.o. w żaden sposób nie wystąpiła do niego o dobrowolne uregulowanie należności z tytułu zawartej pomiędzy stronami umowy i nie dała mu możliwości wywiązania się z zobowiązania na drodze polubownej. Pozwany dodał, że pomimo trudnej sytuacji finansowej, zamierzał uregulować sporną należność i ustalić sposób jej spłaty indywidualnie, według swoich możliwości finansowych. W konsekwencji, w ocenie pozwanego wystąpienie przez (...) sp. z o.o. do powódki o wypłatę odszkodowania było przedwczesne oraz przedwczesne było przejście roszczenia Ubezpieczającego przeciwko pozwanemu na powódkę. Zarzuty te są chybione. Należy wskazać, że termin płatności faktury VAT (...) został ustalony przez pozwanego i (...) sp. z o.o. na dzień 1. maja 2015 r., co więcej termin zapłaty został odroczony o 21 dni względem wzajemnego świadczenia (...) sp. z o.o. Faktura ta oraz należność z niej wynikająca nie była przez pozwanego kwestionowana, zresztą została ona przez pozwanego osobiście podpisana. Pozwany zatem znał termin płatności i (...) sp. z o.o. nie była zobowiązana do wzywania pozwanego do dobrowolnego uiszczenia tej kwoty. Należy zauważyć, że powódka wypłaciła Ubezpieczającemu odszkodowanie dopiero w dniu 20. października 2015 roku, zatem pozwany miał wystarczająco długi czas (prawie pół roku) na dobrowolne spełnienie świadczenia na rzecz pierwotnego wierzyciela, którego jednak nie wykorzystał. Wymaga przy tym podkreślenia, że roszczenie (...)

sp. z o.o. przeszło na powódkę z mocy prawa z momentem wypłaty odszkodowania, tj. 20. października 2015 roku i było to niezależne od woli pozwanego. Co więcej, powódka niezwłocznie poinformowała pozwanego pismem z dnia 28. października 2015 roku o przejściu roszczenia na jej rzecz, dając pozwanemu jednocześnie szansę na dobrowolne spełnienie świadczenia na swoją rzecz, jako nowego wierzyciela. Ponadto, powódka wezwała ponownie pozwanego do zapłaty żądanej kwoty w dniu 2. listopada 2015 roku, co także pozostało bez odzewu. Powódka czekała na wytoczenie powództwa, dając szansę pozwanemu na dobrowolne spełnienie świadczenia i polubowne zakończenie sporu, jednak pozwany nie wykorzystał tej szansy. Co więcej, pozwany nie odpowiedział na żadne z wezwań, nie proponując jakiegokolwiek ugodowego zakończenia sporu. Nie zaproponował również spłaty należności w toku postępowania, pomimo że od wytoczenia powództwa upłynął okres ponad ośmiu miesięcy. W tym kontekście, zarzut przedwczesności powództwa jawi się jako całkowicie nieuzasadniony. W ocenie Sądu, postawa pozwanego wskazuje na celowe unikanie zapłaty wymagalnego już od ponad roku roszczenia, a nie można doprowadzać do sytuacji, kiedy to powódka w istocie ma kredytować działalność gospodarczą prowadzoną przez pozwanego, bez jednoczesnego wykazywania jakiegokolwiek woli ze strony pozwanego spełnienia świadczenia.

W konsekwencji, powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości i Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.792,52 zł, o czym orzekł w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

Żądanie pozwu w zakresie odsetek zostało rozstrzygnięte na podstawie art. 481 § 1 k.c. zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Powód wnosił w pozwie o zasądzenie odsetek od dnia następnego po dniu wypłaceniu odszkodowania, tj. 21. października 2015 roku, a roszczenie było już wymagalne od dnia 1. maja 2015 roku, zatem Sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem pozwu.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., statuującego zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty strony powodowej, jako wygrywającej sprawę w całości, składały się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w kwocie 600 zł, obliczone stosownie do § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), opłata skarbową w kwocie 17 zł oraz opłata od pozwu uiszczona w kwocie 100 zł, co razem daje kwotę 717 zł, którą Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki w punkcie drugim sentencji wyroku.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji wyroku.

SSR Aleksandra Zielińska-Ośko

Z. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi pozwanego.